بسمه تعالی

تاریخچه انجمن بیوشیمی ایران

تابستان ۱۴۰۴

فهرست مطالب

❖ مقدمه

- تاریخچه.....۳
- فهرست اعضای مؤسس انجمن قبل از انقلاب اسلامی.....۵
- فهرست اعضای مؤسس انجمن بعد از انقلاب اسلامی.....۶

❖ فهرست اعضای دوره‌های مختلف هیأت مدیره و بازرسان

• قبل از انقلاب اسلامی

- دوره اول.....۸
- دوره دوم.....۹

• بعد از انقلاب اسلامی

- دوره اول.....۱۱
- دوره دوم.....۱۲
- دوره سوم.....۱۳
- دوره چهارم.....۱۴
- دوره پنجم.....۱۵
- دوره ششم.....۱۶
- دوره هفتم.....۱۷
- دوره هشتم.....۱۸
- دوره نهم.....۱۹
- دوره دهم.....۲۰
- دوره یازدهم.....۲۱

مقدمه

انجمن بیوشیمی ایران، یکی از **قدیمی‌ترین انجمن‌های علمی** کشور، با سابقه‌ای درخشان در پیشبرد علم و دانش بیوشیمی، بیوشیمی بالینی، علوم آزمایشگاهی، و بیولوژی مولکولی، نقش محوری در توسعه این رشته‌ها در کشور ایفا کرده است. پایه‌گذاری این انجمن با تلاش‌های ارزنده پروفسور ویواریو، استاد برجسته شیمی بالینی دانشگاه لیژ، که در آن زمان استاد افتخاری دانشگاه تهران بودند، انجام شد. هدف اصلی از تشکیل انجمن، کمک به پیشرفت و ارتقاء علم بیوشیمی و فراهم کردن فرصت همکاری و تبادل نظر میان متخصصان این رشته بود. جلسات اولیه انجمن با حضور متخصصان و کارشناسانی که به طور مستقیم با بیوشیمی و رشته‌های وابسته سروکار داشتند، برگزار گردید. سرانجام، در تاریخ ۱۴ بهمن ۱۳۳۶، اولین انتخابات هیأت مدیره انجمن در باشگاه دانشگاه تهران برگزار شد. در این نشست که پروفسور ویواریو به عنوان رئیس سنی شرکت داشت، اعضا و مشاوران انجمن بیوشیمی ایران انتخاب شدند. پس از این رویداد، انجمن توانست عضویت در مجامع بین‌المللی را بدست آورد و برای اولین بار هیأتی از نمایندگان انجمن بیوشیمی ایران شامل دکتر آژیر، دکتر کاگیگ، دکتر هاریسون، دکتر قادرنژاد، دکتر معتمد و دکتر عافیت پور در کنگره بیوشیمی مسکو در ماه اگوست ۱۹۶۱ شرکت کردند. پس از اتمام فعالیت هیأت مدیره دوره اول، فعالیت هیأت مدیره دوره دوم در تاریخ ۱۰ آذر ۱۳۳۸ به ریاست دکتر کاگیگ تشکیل شد. متأسفانه علیرغم پیگیری و جستجوی مستندات حاضر، اطلاعات دقیقی از فعالیت‌های انجمن از این تاریخ تا زمان تشکیل هیات مدیره انجمن در بعد از انقلاب اسلامی در دسترس نیست.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در سال ۱۳۶۶، انجمن بیوشیمی ایران با انتخاب هیأت مدیره جدید و بحث و تبادل نظر پیرامون مسائل مختلف، جانی دوباره یافت. با این حال، این فعالیت‌ها دوام چندانی نداشت و انجمن بار دیگر دچار رکود شد. اما این سکوت پایانی برای فعالیت‌های انجمن نبود. برگزاری **اولین کنگره سراسری بیوشیمی در سال ۱۳۷۰ در دانشگاه تربیت مدرس**، نقطه عطفی در تاریخ انجمن محسوب می‌شود. در این کنگره جمعی از متخصصان بیوشیمی به عنوان **هیأت مؤسس** انتخاب شدند و مسئولیت تدوین اساسنامه و پیگیری مراحل قانونی ثبت انجمن را بر عهده گرفتند. با تصویب قانون نحوه تأسیس و اداره انجمن‌های علمی و هنری، فرایند ثبت و تأیید انجمن در وزارت کشور آغاز شد. اما این روند در تاریخ ۱۳۷۰/۰۴/۲۸ با درخواست هیأت مؤسس ناتمام ماند. متعاقباً، درخواست ثبت انجمن به **کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی** ارسال شد و با تأیید اساسنامه پیشنهادی و همچنین اعضای هیأت مؤسس در تاریخ ۷۲/۰۲/۱۱-۱۰/۰۷/۲۵۹۷، مجوز برگزاری انتخابات هیأت مدیره صادر گردید. در نهایت، انتخابات هیات مدیره در آبان **۱۳۷۲**، همزمان با برگزاری

دومین کنگره سراسری بیوشیمی در دانشگاه تهران و با حضور نماینده وزارت بهداشت برگزار شد. نتایج این انتخابات در بیستمین جلسه کمیسیون یاد شده مورد تأیید قرار گرفت (۱۰/۷/۲۹۱۴۴-۱۳۷۳/۰۲/۱۶) و **پروانه فعالیت انجمن** نیز در تاریخ ۱۳۷۳/۰۳/۳۱ صادر گردید و انجمن به طور رسمی به فعالیت خود ادامه داد. از این تاریخ، انجمن بیوشیمی ایران با رویکردی نوین نقش بسیار مهم در ارتقاء دانش حوزه بیوشیمی ایفا نموده است.

انجمن بیوشیمی ایران، از زمان تأسیس خود تاکنون، به عنوان یکی از ارکان تأثیرگذار در عرصه علوم زیستی کشور، رسالت مهمی در ارتقای دانش، توسعه پژوهش، و گسترش تعاملات علمی در حوزه بیوشیمی بر عهده داشته است. این انجمن، با برخورداری از پشتوانه‌ای غنی از اعضای هیئت علمی، پژوهشگران و متخصصان برجسته، توانسته است جایگاهی مهم در میان نهادهای علمی کشور به دست آورد و نقشی بی‌بدیل در پیوند میان دو حوزه مأموریتی مهم، یعنی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایفا کند. با بهره‌گیری از این موقعیت منحصربه‌فرد، انجمن همواره کوشیده است تا ضمن ایجاد بستری پویا برای تبادل اندیشه‌ها، آخرین دستاوردهای علمی و فناوری‌های نوین را در زمینه‌های مختلف بیوشیمی به جامعه دانشگاهی و مراکز تحقیقاتی کشور منتقل سازد. برگزاری همایش‌های ملی و بین‌المللی، برپایی کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی تخصصی، انتشار نشریه **Acta Biochimica Iranica** و تشکیل بازوی توانمند کمیته دانشجویی از جمله فعالیت‌های شاخص انجمن بوده است.

نگارش این تاریخچه، ادای احترام و پاسداشتی است به تلاش‌های ارزشمند پیشکسوتان، بنیان‌گذاران، و همه کسانی که طی سالیان با دانش، پشتکار و تعهد حرفه‌ای خود، مسیر اعتلای بیوشیمی را در ایران هموار ساخته‌اند. این مجموعه، یادآور نقش ماندگار آنان در شکل‌گیری و پیشرفت این رشته و سندی مکتوب برای انتقال این میراث علمی به نسل‌های آینده خواهد بود.

اعضای موسس *قبل از انقلاب اسلامی* در سال ۱۳۳۶

ردیف	نام و نام خانودگی
۱	دکتر گاگیک هواکیمیان
۲	دکتر احمد آژیر اصفهانی
۳	دکتر الکساندر باقدیانس
۴	دکتر محمود زاده
۵	دکتر گلرخ شرقی
۶	دکتر عافیت پور
۷	دکتر معتمد

اعضای موسس *بعد از انقلاب اسلامی* در سال ۱۳۷۰

ردیف	نام و نام خانودگی
۱	دکتر محمد تقی‌خانی
۲	دکتر علی اکبر موسوی موحدی
۳	دکتر سید علی اصغر مشتاقی
۴	دکتر محمود کریمی
۵	دکتر عباس صاحبقدم لطفی
۶	دکتر هوشنگ امیررسولی

لیست اعضای هیأت مدیره دوره های مختلف انجمن *قبل از*

انقلاب اسلامی

اعضای اولین دوره هیأت مدیره انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۳۶

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر گاگیک هواکیمیان	رئیس
۲	دکتر احمد آژیر اصفهانی	عضو هیأت مدیره
۳	دکتر الکساندر باقدیانس	عضو هیأت مدیره
۴	دکتر محمود زاده	عضو هیأت مدیره
۵	دکتر گلرخ شرقی	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر عافیت پور	مشاور انجمن
۷	دکتر معتمد	مشاور انجمن

اعضای دومین دوره هیأت مدیره انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۳۸

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر گاگیک هواکیمیان	رئیس
۲	دکتر احمد آژیر اصفهانی	نائب رئیس
۳	دکتر الکساندر باقدیانس	عضو هیأت مدیره
۴	دکتر ذوالریاستین	عضو هیأت مدیره
۵	دکتر گلرخ شرقی	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر عافیت پور	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر معتمد	عضو هیأت مدیره

لیست اعضای هیأت مدیره دوره های مختلف انجمن *بعد از*

انقلاب اسلامی

اعضای اولین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۷۲

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر محمد تقی‌خانی	رئیس
۲	دکتر علی اکبر موسوی موحدی	عضو هیأت مدیره
۳	دکتر بیژن فرزامی	عضو هیأت مدیره
۴	دکتر سید علی اصغر مشتاقی	عضو هیأت مدیره
۵	دکتر میهن زهرائی	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر عباس صمدی	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر محمود کریمی	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر دردی قوجق	عضو هیأت مدیره
۹	دکتر لادن حسینی گوهری	عضو علی البدل
۱۰	دکتر عبد علی ضیائی	عضو علی البدل
۱۱	دکتر ابوالفضل گلستانی	بازرس
۱۲	دکتر محمد نبی سربلوکی	بازرس علی البدل

اعضای دومین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۷۶

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر محمد تقی‌خانی	رئیس
۲	دکتر سید علی طبری پور	نائب رئیس
۳	دکتر مصطفی قلی بیگدلی	دبیر
۴	دکتر محمود کریمی	خزانه دار
۵	دکتر دردی قوجق	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر لادن گوهری حسینی	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر سید علی اصغر مشتاقی	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر بیژن فرزامی	عضو علی البدل
۹	دکتر عظیم اکبرزاده خیاوی	عضو علی البدل
۱۰	دکتر ابوالفضل گلستانی	بازرس
۱۱	دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان	بازرس علی البدل

اعضای سومین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۸۰

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر محمد تقی‌خانی	رئیس
۲	دکتر بیژن فرزامی	نائب رئیس
۳	دکتر محمدجواد رسایی	دبیر
۴	دکتر سیده زهرا بطحائی	خزانه دار
۵	دکتر مصطفی قلی بیگدلی	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر سید علی اصغر مشتاقی	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر محمد انصاری	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر عیسی نورمحمدی	عضو علی البدل
۹	دکتر عباس صاحبقدم لطفی	عضو علی البدل
۱۰	دکتر ابوالفضل گلستانی	بازرس
۱۱	دکتر غلامرضا اسدی‌کرم	بازرس علی البدل

اعضای چهارمین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۸۲

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر محمد تقی‌خانی	رئیس
۲	دکتر بیژن فرزامی	نائب رئیس
۳	دکتر محمد انصاری	دبیر
۴	دکتر محمدجواد رسایی	خزانه دار
۵	دکتر مصطفی قلی بیگدلی	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر سیده زهرا بطحائی	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر محمد تقی گودرزی	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر منیژه کدخدایی	عضو علی البدل
۹	دکتر عبدالامیر علامه	عضو علی البدل
۱۰	دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان	بازرس
۱۱	دکتر غلامرضا اسدی‌کرم	بازرس علی البدل

اعضای پنجمین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۸۴

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر محمد تقی‌خانی	رئیس
۲	دکتر ابوالفضل گلستانی	نائب رئیس
۳	دکتر پروین پاسالار	دبیر
۴	دکتر بیژن فرزامی	خزانه دار
۵	دکتر عبدالامیر علامه	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر سیده زهرا بطحائی	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر سلیمان محجوب	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر محمد انصاری	عضو علی البدل
۹	دکتر عباسعلی پالیزبان	عضو علی البدل
۱۰	دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان	بازرس
۱۱	دکتر سید محمدرضا پریزاده	بازرس علی البدل

اعضای ششمین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۸۶

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر محمد تقی‌خانی	رئیس
۲	دکتر ابوالفضل گلستانی	دبیر
۳	دکتر محمدجواد رسائی	خزانه دار
۴	دکتر سیده زهرا بطحائی	عضو هیأت مدیره
۵	دکتر سامان حسین خانی	عضو هیأت مدیره
۶	دکتردردی قوجق	عضو هیأت مدیره
۷	دکترصادق حسین نیا	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر سید علی اصغر مشتاقی	عضو علی البدل
۹	دکتر محمد نوری	عضو علی البدل
۱۰	دکتر محمد انصاری	عضو علی البدل
۱۱	دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان	بازرس
۱۲	دکتر محمود خیاطیان	بازرس علی البدل

اعضای هفتمین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۸۹

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر محمد تقی‌خانی	رئیس
۲	دکتر محمدجواد رسائی	خزانه دار و نائب رئیس
۳	دکتر ابوالفضل گلستانی	دبیر
۴	دکتر سیده زهرا بطحائی	عضو هیأت مدیره
۵	دکتر مجید سیرتی ثابت	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر علی رحیم‌پور	عضو هیأت مدیره
۷	دکتردردی قوجق	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر رضا مشکانی	عضو علی البدل
۹	دکترصادق حسن‌نیا	عضو علی البدل
۱۰	دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان	بازرس
۱۱	دکتر جواد محیطی	بازرس علی البدل

اعضای هشتمین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۹۲

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر ابوالفضل گلستانی	رئیس
۲	دکتر دردی قوجق	نائب رئیس
۳	دکتر سید علیرضا مصباح نمین	دبیر
۴	دکتر مجید سیرتی ثابت	خزانه دار
۵	دکتر پروین پاسالار	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر مجید آسیابانها رضائی	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر غلامعباس محمدی	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر ابراهیم میرزاجانی	عضو علی البدل
۹	دکتر محمد شعبانی	عضو علی البدل
۱۰	دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان	بازرس
۱۱	دکتر جواد محیطی	بازرس علی البدل

اعضای نهمین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۳۹۵

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر رضا مشکانی	رئیس
۲	دکتر محمد تقی گودرزی	نائب رئیس
۳	دکتر معصومه رجبی بذل	دبیر
۴	دکتر خسرو خواجه	خزانه دار
۵	دکتر محمد جواد رسائی	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر محمد حسن خادم انصاری	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر سیده زهرا بطحائی	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر مجید آسیابانها	عضو علی البدل
۹	دکتر دردی قوجق	عضو علی البدل
۱۰	دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان	بازرس

اعضای دهمین دوره هیأت و بازرس مدیره انجمن بیوشیمی ایران-۱۴۰۰

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر رضا مشکانی	رئیس
۲	دکترمحمد انصاری	نائب رئیس
۳	دکتر قدرت‌الله پناهی	دبیر
۴	دکتر محمد تقی گودرزی	خزانه دار
۵	دکتر سیامک سلامی	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر میترا نوربخش	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر محمد نریمان مرادی	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر سیده زهرا بطحائی	عضو علی البدل
۹	دکتر حسین بابا احمدی رضائی	عضو علی البدل
۱۰	دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان	بازرس
۱۱	دکتر سید حسین حسینی	بازرس علی البدل

اعضای یازدهمین دوره هیأت مدیره و بازرس انجمن بیوشیمی ایران-۱۴۰۳

ردیف	نام و نام خانودگی	سمت در انجمن
۱	دکتر رضا مشکانی	رئیس
۲	دکتر میترا نوربخش	نائب رئیس
۳	دکتر قدرت‌الله پناهی	دبیر
۴	جمال امری	خزانه دار
۵	دکتر سیامک سلامی	عضو هیأت مدیره
۶	دکتر جواد محمدنژاد	عضو هیأت مدیره
۷	دکتر محمد اسماعیل شهاب‌الدین	عضو هیأت مدیره
۸	دکتر مهرنوش شانکی	عضو علی البدل
۹	دکتر بنفشه صفی‌زاد خانوانه	عضو علی البدل
۱۰	دکتر سید حسین حسینی	بازرس
۱۱	دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان	بازرس علی البدل